

LO MESTRE TITAS

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA
DONARÀ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobarà en tots los kioscos y demás llochs de venta de periòdichs

Número solt: 5 cèntims; número atrassat: 10 cèntims

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas	En provincias: semestre, 2'50 pesetas
» » un any, 3 »	» » un any, 4'00 »
Extranger: semestre, 3 pesetas	

QUEL 1897

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador

ELS "PAUS"

—No volem jamay més guerra,
no volem vessar més sanch;
volem pau... y panxa plena
y el cupó que 's pagui ab franchs.

Guardem nostras energias
y els canons, pe 'l cas precis
de que un dia ens amenassin
los remalahits carlins.

POCAS PARAULAS

Hem rebut infinitat de cartes, la major part de sacerdots ab motiu del últim número de LO MESTRE TITAS. En unas (la majoria) se 'ns felicita; en alguna se 'ns diu únicament haver apretat massa y en dos se 'ns fan terribles carrechs, molt infundats per cert. D' aquestas dos, una, no'n direm apenas res. Se desfá en injurias contra Don Carlos y l' autor se manifesta declaradament alfonsí. Ens recordarem d' ell en nostras pobres y pocas oracions.

En l' altre se 'ns diu mals católics, se 'ns acusa de odiosos contra algún Bisbe y ens manifesta que som *casañistas* rabiosos y ens fa sapiguer que també el Cardenal Casañas se passejava fa pochs días per Madrid en un coche de la real casa.

No li pagarem per aixó la noticia.

Diguerem en lo passat número que nosaltres no serem jamay jutges; lamentarem sempre que 'ls Bisbes, aquests, aquells y els de més enllá ajudin á sostenir lo que té interés també en sostenir la masoneria, pero prou. Los actes polítichs de tothom, sigui qui sigui, tenim dret de discutirlos. Nosaltres no tenim odi á cap y á tots estem disposats a lliurarlos y á donar per ells la vida quan se veigin en perill, que ja vindrá, ja....

Per lo demés, també diguerem que no tenim pó més que á un sol tribunal; el de la penitencia y absolts en aquest tribunal que es el de Deu, lo demés son trons y *armas al hombro*.

No tenim més temps per avuy; pero sí direm que la guerra ab los Estats Units es una guerra religiosa (ja 'n parlaré d' aixó un altre dia) y que 'ls senyors Bisbes, sens escluirne cap, ens portarán allá ahont vulguin, menos al lliberalisme, malehit de Deu y dels homes.

Y en quan á *Valcarlos*, li diré al autor de la carta, que parlava per boca de ganso, ó millor dit per boca del sabi doctor Sardá y Salvany.

Y quan no sápigam lo que ha llegit llegexiho per segona vegada.

Devant de la opinió del Papa (que aproba 'l llibre del Dr. Sardá) y la opinió de vosté....

Vosté dirá, molt senyor meu.

SAID.

¿ES PECAT?

¡Valgam Deu y las virtuts! Sembla qu' estem dividint la justicia y que la mateixa sabiduría qu' ens ensenyá 'l Sabi Rey queda á mercé de nostres afectes.

Estem mals, rematadament mals. De ineptitut en ineptitut, de derrota en derrota, crech que per nostre cástich poden aplicarnos aquellas paraulas sagradas de: Espanya es un arbre sense fullas, un hort sense aygua. Y més encara, puig sembla 'ns privan dels mateixos profetas, *adivinos* y concellers de que 'ns parlan els llibres sagrats.

Jo opino que quan el Pontífice Joiada estava distribuint las tropas y unguent á Joas, hi hauria també per allí algún Sancha incensant á Athalia. ¡Que no hi ha supost aquí!, es veritat; aquí no hi ha fills de Ochozías morts, pe. o los primers fills d' Espanya están en el desterro.

Mes, hi ha aquí el lliberalisme que al fi y al cap es la idolatria. Hi ha aquí una matansa de frares; hi ha una usurpació de bens de la Iglesia; hi ha una llibertat dogmática de ensenyansa; hi ha una llibertat de cultos, temples com el del carrer de Beneficencia; hi ha 'l masonisme legalisat y tot inspirat en lo que per hipocresia 's diu un sistema de govern, y... tot te la consabuda firma. Y en consonancia ab el sistema tenim ministres que, com se diria en aquells sants llibres, menjan dematí, y ministeris quals corrents son hasta de 33 graus. y... tot porta també la consabuda firma.

¿Ha conminat jamay Deu ab l' infern á un Rey y promés el paraís á la persona del Rey? Aquí está el *busilis*.

Hasta se 'ls imputa á uns el no haver destruhit los llochs alts á pesar de adorarse en ells al verdader Deu, y aquí hasta se simbolisa com principi de legitimitat al lliberalisme. Per ell se viu, y per ell se governa. Crech jo (y desitjaria que algún Cardenal m' instruhís més) que 'l lliberalisme se resumeix en el sistema de plantació de petits boscos y levanten de temples de Betel. Aquets en resumen provocaren la venjansa, ó millor dit, justicia de Deu. Avuy estem ja acosats y suposo que es hora que tots obrim

els ulls á nostra prevaricació. El Estat lliberal no pot pendre las *cédulas* de *prech* y *encarrech* sino com una negativa, no estant informat l' Estat lliberal en los principis sans y exclusius del catolicisme, á que no rendeix culto, no pot acostarse á Deu, sino ab un doble cor. Y á tal dilema, ó renegar dels ídols ó ser impotent pera pregar.

Pero tornem al punt de sortida de nostre epígrafe. ¿Som el poble de Israel? ¿Formem ja part de aquell poble promés á Abraham, més numerós que las arenas del mar? El Calvari ens conduhí á Sió. No podrá, donchs, el senyor Mella continuá 'l seu discurs dihent ab el Profeta Isaias: "Poble meu, los que 't diuhen benaventurat, aqueixos son los que 't portan enganyat y destrueixen el camí que tu deus seguir."

Deya Catón: "Las donas ens governan á nosaltres; nosaltres governem al Senat; el Senat á Roma, y Roma al mon."

El lliberalisme ho diu d' altre modo. De totas maneres, ab virtuts privadas ó sense virtuts privadas, hi ha alguna solidaritat ab los que portan enganyat al poble. Sempre hi ha relació moral entre 'l que nombra y els nombrats. Implica moralitat ja per si mateix, á nostre entendre, el regne del lliberalisme, com la implica el prestarse sols á ser comparsa de un joch de heretjia.

Hem entés sempre que la virtut, la sabiduría cristiana es una é indivisible, y que per consegüent *alló* de virtuts privadas es una paraula vuida. El temor en Deu, el compliment íntegro de sa santa Lley, en els diversos estats, jerarquias y condicions, aixó sols es la virtut.

Preguntem, donchs: ¿Es pecat ser Rey lliberal?

S.

Sort, juliol de 1898.

NO HI HA PO DE YANQUIS

Aconcellem als barcelonins que no tinguin pó de res, puig, segons ens diuhen, lo succehit ens posa á cobert de tot.

Aquí va.

El mon es patrimoni dels espavilats. Així ho deu entendre un conegut juheu de nostra ciutat, per quan va enviar uns agents á la Barceloneta, que comensaren á sembrar el pánich pels cafetins, tabernas y altres llochs, dihent que 'ls *yanks* lo primer que farien sería arrasar la Barceloneta per ser el lloch que ofereix més *blanco* y estar emplantada als banys una de las baterias. Com es consegüent, alguns pobres propietaris agafaren pó, y determinaren vendre las propietats; trobant, ¡ja ho crech! comprador á las pocas horas, á preus baixos per suposat.

Aquells agents del juheu ja 's cuidavan de trobar el comprador.

Y ganga feta.

¿No es possible que 'l tal Samuel sápigam ja lo que ha de succehir y negocihi ab la esquena dels pobres y ab las desgracias d' Espanya?

Nosaltres no assegurem res, pero dihem lo que se 'ns assegura.

PERO.....

—Dígame, Marsal, ¿qué tal es l' Eudal; aquell lliberal ab qui t' acompanyas? Dígame quí es puig vull saber.... ¡res! si es home de pes y tu no m' enganyas.

—Es un home honrat tot ple de bondat, per la llibertat tot ho sacrifica. Pero.... que hi ha Deu, aixó no s' ho creu y ab lo que no veu diu, no s' embolica.

Aqueix gran senyó te bona rahó, molta ilustració y parla ab finesa. Mes.... de quan en quan está blasfement de tot lo més sant ab clara baixesa.

—Es caritatiu, soci molt actiu

de lo que s' en diu la filantropía. Mes.... si ab embolich ell pot ferse rich, á costa del *xich*, ¡no s' hi amohina!

Es molt *avansat* y ab santa igualtat sempre ha respectat las ideas totas. Pero.... ¡ah! al sentí parlar d' un cartí, mitj fora de sí ¡si 'n fa de ganyotas!

—¡Vaja! está molt be; desde ara vull sé liberal també y ¡viva la Pepa! Pero.... ¡no, Marsal! no vull sé animal tan irracional com aquesta plepa.

PARTHENIA.

ORACIONES... Y AFORA MASONS

I

Tots sabem que la fam, la peste y la guerra son assots que Deu envia als pobles quant los crims dels homens pesan sobre la balansa de la Divina Justicia. Mes, si los pobles sufrenen resignats y contrits las calamitats públicas considerant que ellas son avisos del Cel pera que tornem tots al bon camí de una vida prácticament cristiana, allavors mogut Deu Senyor Nostre á misericordia, fa que brilli de nou entre 'ls homens, l' hermós sol de la victoria, de la salut ó de la prosperitat, segons era la plaga que 'ls affligia.

Recordem sino lo que succeheix en una comarca agricola quant la falta de pluja posa en perill la vida de las plantas. Prompte se suplica la protecció dels Sants Patrons de las parroquias, y 'ls pobles ab sas Autoritats al frente, se dirigeixen en fervorosas professons al Santuari més venerat de la comarca. Allí multiplicitat sas oracions, ofereixen novament sos cors á Deu, y després d' escoltar la paraula *Evángélica* de boca del sacerdot, que 'ls exorta á fer penitencia de sas culpas y á reformar sas costums, se veuhen caurer dels ulls dels assistents llágrimas de verdader arrepentiment.... llágrimas preciosas que presentadas al Altíssim, se converteixen en abundant y fructuosa pluja. Aquell día, no queda ni un sol home per ignorant y descregut que sia sens postrarse als peus del confés y presentarse á la Sagrada Taula pera rebre á Jesús Sacramentat. Per últim, tornan tranquils á sas casas y la desitjada pluja no falta; prompte cau sobre las assedegadas terras. Mes també, ¡oh quina ditxa! si alguns blasfemos hi havían, refrenan sas llenguas, los viciosos deixan sas malas companyias, las festas se santifican ab més zel; lo sant rosari se torna á resar en las familias; en una paraula, la religió y la pau regna en tots los cors.

Quan l' assot que 'l Cel envia es una peste que desmembra las familias y converteix los pobles en cementiris, se presencian escenas tristas que comouhen, enterneixen y edifican tant y més que las anteriors, encare que distints. Puig que devant de la mort, es lo pecat com una espasa de dos fils que atormenta á la conciencia y anticipa una dolorosa agonia: per xó lo ministre de Deu es esperat ab ansia per los malalts y 'ls pecadors més empedernits van á la iglesia pera demanarli de tot cor la absolució sacramental.

II

Si be es veritat avuy no es fam ni peste lo que affligeix á nostra estimada Patria, pro es una sanguinaria guerra que ningú sab cóm ni quant acabarà. Y no obstant, sent com es la guerra actual un cástich merescut per los errors y escándols d' un govern y d' un poble que cada día se apartan més y més del Sant Evángeli, preguntemos: ¿qué fem los espanyols per aplacar y satisfere á la Justicia de Deu, milions de vegadas ofesa? ¿Qué hem fet durant eixos quatre anys de guerra, per alcansar de la Bondat Infinita la gloriosa victoria y la pau completa? Res, absolutament res.

Las malehidas llibertats de perdició, en mal hora implantadas per lo despólich lliberalisme, á pesar de ser causas de la decadencia moral y material d' Espanya, continúan ab orgull sa tasca infernal de combatrer la religió católica. Y res te d' estrany aixó,

quan en tots los organismes del Estat domina la influencia de la gent dels tres punts, y tot ó casi tot quant se fa y se diu públicament resulta en profit d' eixa abominable secta. Es precis, donchs, reflexionar seriament, y sent las heretjias y blasfemias causa de las mil desgracias y cástichs que pesan sobre Espanya, estiguem certs que no desarmarem lo bras airat de la Justicia Divina, si prompte no arranquem de soca y arrel l' arbre de Lucifer, baix quina sombra viuhem los heretjes y blasfemos, la Masoneria.

Pro, ¿quinas precaucions se han adoptat pera posar barrera á la corrupció de costums cada dia més espantosa? ¿Quántas son las lógias que se han tancat y disolt per ordre governativa ó per voluntat dels pobles? Cap, ni una; puig lo cert es que avuy funcionen totes ab lo major descaró y cinisme. Ningú ignora que es la Masoneria qui ha promogut y fomentat las insurreccions totes, y també sapigut es, que 'ls masons espanyols fan conxorxa, ó més ben dit, son esclaus dels masons tocinayres, y per aquest motiu, llensant al olvit y al despreci la sanch derramada per mils de mártirs, entregaran la Espanya á las urpas dels bárbaros del Nort de América, ans que admetrer un Rey verdaderament católich y espanyol.

Per consegüent, tinguem en compte tots los bons católichs que are més que may son necessarias las oracions y las pregarías surtidas de cors purs y contrits pera alcansar, principalment, la clemencia y pietat celestials en favor d' aquells germans nostres que en mitj del camp de batalla sufrenen mortals ferides: juna llágrime, una súplica per ells! també ho desitjariam per nosoltres se 'ns hi trobessim. Y al mateix temps, juntem ab nostres oracions tots los esforços possibles per arrancar d' Espanya eixa turba de sacrilechs y traydors, gossos folls del Judaisme y de la Masoneria.

Despertem, donchs, católich espanyols, del somni de l' indeferencia que 'ns debilita; desvetllemnos que es hora de pregar y treballar, es hora de oracions.... y afora masons.

MATA LLOPS.

CARTA DESCLOSA

A un protestant inflat,
ple de fums y vanitat.

D. Francisco Alsina, Mata y Bruch.

Barcelona.

Molt senyor meu: (Cuydado á esgarraparme, ¡marrá-meu!, y encara que no l' agafi 'l meu, veig qu' está molt engatat... ab lo protestantisme.)

Veig que V. es partidari d' alló que diu 'lo Quico, un cafeter del meu poble, que pera ferse 'ls seus, diu que s' ha de tenir "molta diligencia, poca conciencia y llevarse dematí." En quant á matinejar, me sembla que ho deu fer, porque no 's quedi sense bledas pera vendre á la Boqueria, encara que sempre li quedaria la que 'ls protestants li van plantar al clatell, quan va renegar del catolicisme. En quant á poca conciencia, no sé si 'n te gens; porque 'm penso que se la devia vendre als protestants, lo mateix que fos un pastanaga, dich, una pastanaga, quan va girar la cascaca y 's va fer... del arrós. Y per últim, de diligencia veig que 'n te molta; porque al endemá d' enviarli Lo MESTRE TITAS, que portava la Carta-manxiula contra de V., ja vaig rebre una carta seva, ó més ben dit ceba, porque veig que 's va assegurar de ferla ben cohenta.

Ab ella he vist y me n' he convenut ben be, que no sols es bo pera marmany, sino que també pera pescatera; y que aquestas me penso que no 'l guanyarian, sino que 'ls en donaria onze á acabar dotze, pera saber engegar cossas, dich, paraulas empescateradas.

Jo 'm creya que 'ls protestants eran tot amor y caritat, y paraulas dolsas y ensucradas; pero en la carta que vaig rebre veig que 's descorda d' una manera... que me las aboca pel broch gros, ab una pudó de peix passat, que no s' hi pot plantar cara.

No volen creure los protestants en lo foch del purgatori, porque de pensarhi solament ja se 'ls posa la pell de gallina, y 's veu que V. de tant cremat fins lo foch li surt pels caixals.

Diguí que aquella carta que li vaig enviar, per més qu' era bastant de gresca, li va fer lo mateix efecte que una manxiula d' aquellas que pican tant sense fer soroll.

Va semblar que V. era un tros de pedra foguera, y que la carta aquella va ser lo foguer que va fer saltar unas espumas de foch que 'l van cremar de debó.

¡Qu' es bonich á un renegat poderlo veure cremat!

¡Ep! vull dir poderlo veure enfadat; qu' ara V. no's pensés que jo era un inquisidor del sigle XIX.

Encara que 'ls protestants y particularment V., que tot ho volen probar ab la Sagrada Escripura á las mans, ab ella també 's podria probar que 'ls sectaris de Lutero y demás monas dels principals RENEGATS s' haurian de cremar tots; porque en lo versicle 19, capítol VII, del Evangeli de Sant Mateu, se llegeix (vejem si dirá que no vaig ab l' Escripura á la má): *Omnis arbor que non facit fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur*, que si no sab de quin color es lo llautó, ja li esplicaré jo. *Introduhintlo al peu...* de la lletra, diu aixís: *Tot arbre que no fa bon fruyt, 's tallará y 's tirarà al foch*; es aixís que 'ls protestants son arbres que fan uns fruyts dolents, luego s' han de tallar y cremar.

Ja veu donchs com ab la Sagrada á las mans (com vol anar V.), los protestants s' han de cremar, y que si no es un dia será un altre; y en quant á V., lo qu' es jo ja 'l comenso á fer cremar en vida ¡Ah! potser diria que no li prcho que 'ls protestants son uns arbres que no fan bon fruyt.

Qui te autoritat pera dirho aixó es lo Sant Pare; porque, segons Jesucrist, Ell es la pedra sobre la qual va edificar la seva Iglesia; es dir, que Sant Pere, que va ser lo primer Sant Pare, es lo verdader fonament de la Iglesia.

Ja que vol que vagi ab las Sagradas Escripuras á la má... allá va. ¿Qué no ho sab que Jesucrist va dir á Sant Pere: *Tibi dabo claves regni celorum*; aixó es, *Te donaré las claus del regne del Cel*.

Donchs be, si 'l Sant Pare te las claus del Cel, y Aquest (ab lo qual los protestants no creyen), assegura que fora de la Iglesia católica no hi ha salvació, ja podeu contar que Sant Pere us clavará la porta pels bigotis y que anireu á *torrarse* las ancas fins que las tingueu *rostitas* com un capó al ast.

Sant Pere 'us dirá: Arbre que no has donat bon fruyt, cap al foch. Ja que vau voler seguir á uns RENEGATS del catolicisme... preneu un bany... ben calentó.

Veig que aquesta carta 's va fent massa llarga, sent aixís, esperarém á posar en solfa la que V. 'm va enviar, que 'm sembla que ja s' hi podrá sucra pa, porque l' amaniré ben be ab sal y oli, pero sobre tot ab pebre negre.

Disposi... de la bleada que 'ls protestants li van plantar al clatell, de las pastanagas que ven á la Boqueria y dels pastanagas que s'egueixen al RENEGAT Enrich VIII, que 's va separar del catolicisme porque 'l Sant Pare no 'l va volguer descasar y no 'l va volguer deixar casar ab una altra dona qu' era més del seu gust.

Lo seu amich, que voldria que 's *desrenegues*, porque 'ls *renechs*, dich, los *renegats* no entraran al Cel, á no ser que sigui al dels ases,

JOAN MARTÍ Y TRENCHS.

Sant Vicens dels Horts, juliol de 1898.

NOTAS SUELTAS

De cóm encara hi havia un medi pera sortir airoosos de nostras guerras qual es l' auxili del Cel.

"Tened fé, V. H. y A. H. orad sin intermisió, purificad vuestras intenciones sometiendo á vuestros deberes cristianos las malas pasiones del corazón; y al sentirnos renovados en la vida espiritual, surgirá en vuestras almas un entusiasmo por la Patria, un ardimiento para vencer á los que quieran combatirnos y tal convencimiento de superioridad sobre nuestros enemigos que al igual que en las grandes crisis de nuestra historia, os hará invencibles, porque no mediréis el valor y alcance de nuestras armas, ni la multitud de nuestros adversarios por su número, su riqueza ó por la grandeza de sus elementos de combate, sabiendo que no en estos elementos por poderosos que sean, ha de consistir la victoria, sino que la fortaleza viene del Cielo y Dios concede los lauros del triunfo á los que de corazón le invocan" (El senyor Bisbe de Barcelona en sa Pastoral del 9 de Maig de 1898.)

De cóm ara ja no hi ha pas cap medi.

"Siempre he sido opuesto á que se llegase á una guerra con los EE. UU. por muchas y poderosas razones.

Y es la primera, la inmensa superioridad de hombres, dinero y medios de guerra que tiene la nación norteamericana sobre nosotros. Superioridad que no

puede vencerse por el sentimiento patriótico por vehemente que sea, ni por otros medios...." (Paraulas del senyor Bisbe de Barcelona publicadas en el periódich lliberal *El Noticiero* lo día 29 de juny de 1898.)

X.

De coloboració especial

CUADRETS

—¿Está vosté convenut que Don Carlos es lo rey llegítim d' Espanya?

—Jo diré: no estich il·lustrat sobre aquest punt; temps ha que m' ho pareix, en vista dels grans ideals que proclama y sobre tot dels homes célebres que 's complau la Providencia en enviar al partit carlista. Ahir era el gran Aparisi qui feya il·lustre 'l partit als ulls de tota l' Europa; avuy es, entre altres l' inimitable Mella, qui comou á mitja Espanya ab sa eloquencia verament arrebatadora y lógica contundent.

—Sent aixís, vosté á lo menos no farà cap mal al partit carlista y molt menos concurrirá á posar cap mena d' obstacle al triunfo de la causa carlista?

—De cap maaera; á escrípol de conciencia ho tindria; no entench com molts s' atreveixen á queixarse de lo malament que van las cosas d' Espanya y per altre part no tenen reparo en escarnir y vilipendiar de mil modos las cosas del Carlisme sent com es en las circunstancias presents l' única esperansa que 'ns resta en Espanya.

—Vosté discorra, y no crech estigui lluny de veurer la verdadera llum y de tots modos ja ara deixa de ser un *tipo* per nosaltres, puig que si tots els espanyols fossen com vosté ab pocs esforços tindriam á Don Carlos sentat en el trono.

—¿Es vosté carlí?

—Hasta 'ls ossos.

—¿Y en qué funda vosté sa convicció?

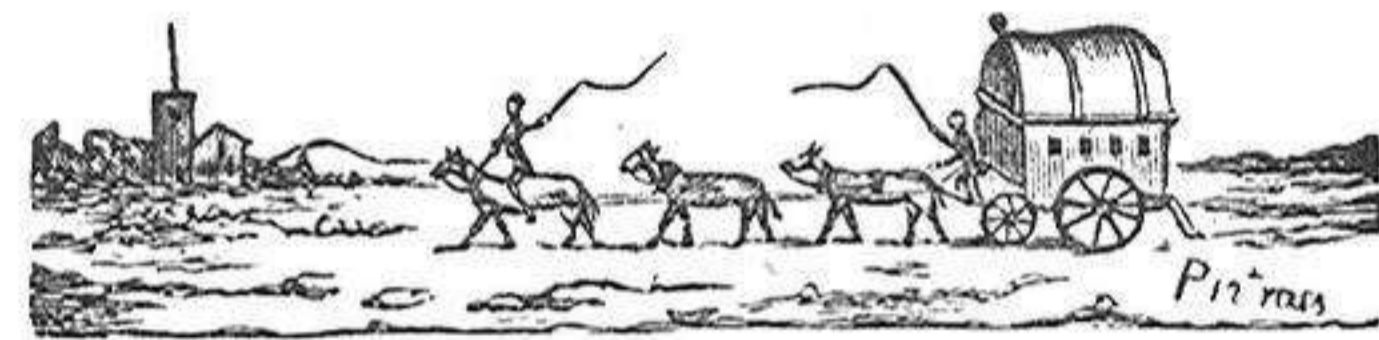
—En que no hi ha altre partit llegítim en Espanya y que sia capás de feros tornar al esplendor y grandesa de que habem caygut per obra y art de la malehida secta masónica y lliberal.

—¿Y vosté cóm lluytaría per arribar al terme dels seus ideals?

—Hasta morir, senyor meu; puig que ab aixó crech prestaria lo millor servey que puch fer á mas dos benvolgudas patrias la Relligió y Espanya, que sabrian apreciar com se merexeria mon sacrifici per ellas.

—Vosté es un fill digne de la Patria espanyola: ha arribat segons sembla lo día que la Patria necessita de sos serveys; per lo tant....

MATATÍAS.

CARTAS DE FORA

Pla de Cabra, 2 de juliol de 1898

Benvolgut Sr. MESTRE: Quan lo catedràtich es bo y s' explica com un llibre, quan sustenta unas ideas que parlan al cor y encarnan lo sentiment del poble, no pot menos que trobar deixebles per tot arreu, deixebles aprofitats y lluhits que un día han de esser sa major garlanda en la corona de sa fama y celebritat.

Aixís no us estranya que las llisons del Sr. MESTRE TITAS hagen sigut escoltadas també ab gust en aqueixa bona vila del Pla, católica per excelencia y carlista en gran escala.

Es veritat que no falta tampoch aquí la malehida herbeta lliberal que com la pudó per tot se posa pero gracias á Deu no faltan al poble celosos sacerdots y personas de caracter y que saben treballar sens descans ni repós pera fer desaparèixer aqueixa mala farum, y omplenar l' espay del mistich y suau flayre de una Relligió que ennobleix lo cor, fa grans als pobles y poderosas las nacions. Quan altre proba no tinguesim bastaria la festa que en la diada de Sant Pere fou dedicada en aqueixa parroquia al Sagrat Cor de Jesús, pera posar ben alt lo nom del Sr. Ecónomo, Vicari y demás bons cors que de un modo desinteresat contribuiren al major esplendor de la solemnitat religiosa.

Figuris Sr. MESTRE unas Completas del tot lluhidas; una Misa de Comunió rebent lo Pa dels Angels; unas 600 ánimas un Ofici major ab assistencia de 14 Sacerdots interpretante magestralment la grandiosa Misa de Gounod (de Sta. Cecilia) prenenthi part un bon nutrit cor de veus y bona instrumentacio ab elements de Tarragona y Valls; un sermó inspiradíssim

en boca del M. I. Dr. Dexeus, Canonge de la Metropolitana; un trissagi magnífich; una professó com may s'habia vist, cantantse en dos artísticas capellas la «Caritat» de Rossini; y com á final de festa un elegant castell de fochs artificials; figuris tot aixó Sr. MESTRE ab los vius colors de un felicisim acert y diguim sino podem estar orgullosos los vehins del Pla al veure que encar hi ha fe y energí en aqueix poble per afrontar las iras del infern, trepitjar la mala sombra del cobart respecte humá, presentarse devant de tothom, confesarnos católichs práctichs, católichs sincers y pregonant las glorias del Cor dulcíssim de Jesús, que es lo bell ideal de tot bon carlista que ans que la Patria y son Rey posa en sos llabis y escriu en son cor lo dols nom de son Deu En resumen, Sr. MESTRE, mal que pesi á uns quans felibusters de la santa causa, la cosa resultá acabadíssima com no es facil veigem funció millor. Y que's mosseguin los punys los «macos» que mitj haurian desitjat un «fiasco».

En nom y representació de tot lo poble del Pla felicito ab entussiasme als Senyors Ecónomo, Vicari, Celadors y demés que prengueren part activa en la festa.

Si 's complau, Sr. MESTRE, en insertar la present quedará sumament agraht son deixeble aaffm. que com lo MESTRE TITAS ha sigut es y será sempre

MARTELL DELS LLIBERALS.

**

Mollerusa, 2 de juliol de 1898

Aymat MESTRE: Dech manifestarli que ab motiu de la primera carta publicada en son senmanari es molt gran la alegría que reina entre 'ls carlistas d' eixa vila al contrari dels rebeldes nocecalins que están més rabiosos que l' acit sulfúric al veure que es certíssima l' inauguració del Círcol Carlista, després de haber fet ells tots los treballs possibles per destorbarla valentse del cert subjecte que s'anomena carlí y no es tal cosa. Pero per més que sia vosaltres nocecalins los que governeu lo poble aneu alerta á conspirar contra 'l Círcol puig aixís com l' altre vegada vareu lográ la destrucció del Círcol, eixa vegada potser lograreu nosaltres vostra destrucció per més que alguns de vosaltres porteu lentes, puig estem decidits al primer día que sabrem que conspireu á agafar un anteojo després d' habernos possat les Jaques ben botonades y espiar pe'ls cantons d' eix poble, mirant si podem agafar la Rata y vénderla després al (antes) Oliaire per puguer dels diners que 'ns en dará, comprar unas cuantas botellas de Tansonc y puguer fer una grant festa en lo Círcol en la que convidarem á tothom á beure á la esquena dels conspiradors.

Entesos ¡eh!.... Quí si la agafarem. Ja 'l convidarem senyor MESTRE.

Hasta un altre día Sr. MESTRE, en que li contaré 'ls preparatius de l' inauguració, etz.

S. S.

ESCARABAT BUMBUM.

**

Vilanova y Geltrú, 7 juliol de 1898.

Sr. Director de LO MESTRE TITAS.—Barcelona.

Molt estimat Mestre: Continuant lo que li deya en ma última carta, respecte d' aquesta vila que 'n diuhen nova y Geltrú, vaig á referirli unas cosassas que deixan clavats á la paret del devant, al home més fresch de sanch que l' horchata de las chuffas posada en glas. Los doctors llicenciats en los diferents rams del saber humá, no ho son aquí abundants, que diguem, mes aquesta falta d' abundancia está recompensada per la sabiduría y sólits coneixements que 'ls tals posseheixen. Solsament aixís s' explica la gran afició y bon concepte que tothom te á aquestos senyors. Si 's parla d' un metje, los malalts s' esgarrifan perque saben las horas que 's passen desvetllats en lo cassino, á la «Peña», al teatre y demés centres de matar horas y diners. Per aixó se sent á dir que algún d'ells, per las berrugas, recepti lavativas y per la migranya, un pegat sobre l' ungla del dit gros del peu esquerre; no hi ha que ferne cas. Si 's tracta d' un advocat ó llicenciat ab lleys la gent ne fuig com un dimoni de la creu, perque si se 'ls consulta sobre la forma de capitols matrimonials, dirá que 's precis formar un expedient y entaular un plet; si la consulta es respecte d' un sensal, dirá que la lley del sello no está conforme al article tercer de las partidas, capítol quart, párrafo sisé, encís tercer; en fi, parteixen la bossa de qui'ls consulta, com vulgarment se diu.... pe'l mitj.

Y los senyors apotecaris?—Ja es un altre cosa; de claus dinals per despertar la currensa, no'n despatxan; ab aixó fan molt bé, mes fent un *quid pro quo*, resulta xarop simple, aigua del pou y cinch gotas de contracás; una pesseta perque.... l' aigua del pou costa de tirar, y endevant las atxas.

Tot aixó, senyor Mestre, deu esser efecte de que quan son estudiants, aprofitan lo temps com un botabán, y després van á vacaciones á menjarse las carbassas que 'ls hi regalán los catedráticos; aquest any sembla qu' han sigut abundants las plujas d' hivern que 'ls pagesos diuhen qu' omplen la bota y 'l graner, además han donat també molts «cucurbitáceas» que diuhen los botánichs.

Mes, deixant apart lo talent, aplicació y estudis, y mirant tan solsament la part religiosa, 's queda un bon cristiá al contemplarho.... tot esglayat. Hi ha d' aquestos homens de carrera, uns que no van may á missa, ni saben tan sols resar lo Pare Nostre, ni l' Ave Maria; en quant á confessar no 'n parlem, puig ni 'l «jo pecador» ni 'l acte de contrició saben per ahont se comensa. Son enllustrats á carta cabal, per lo que ja no es extrany que sos fills surtin orgullosos, burros y corromputs, ja que sos pares los hi ensenyan la lliadó.

—Y las senyoras?—¡Ah, las senyoras! no 's cregui, per aixó, senyor Titas, ja van á l' Esglesia, mes hi van del modo

següent: Uns rosaris lluhents, penjats al bras esquerre, un llibret bonich ab gafas dauradas á la má, ¡també esquerre! á la dreta un vano ab cromos alegres, y al cap un sombrero que sembla un niu de garsas, ó sinó un monyo que te la forma (parlant clar) d' aquellas cosas que 's troban ahont pasturan badells, además, vestits á la última moda, y per últim, lo més sensible, deixan la devoció arreconada detrás de la porta; ab una paraula, sembla que van á fira.

Son massa civilisats la gent d' aquesta vila, senyors y senyoras com vosté veu, per ocupar-se en cosas propias de fanáticos é ignorants.

En cambi alguns, poch, van á missa y á confessar, fins algún, frecuenta los sants sacraments, mes, te la desgracia que l'hi interpreten malament; lo *Doctor Hall-ado*, per exemple, (de qual senyor, ja li prometí l' altre día dirli dos paraulas) perseguidor incansable de la filoxera, com las bosquetas persegueixen los mosquits, diuhen d' ell qu' es un hipócrita, entre altres cosas, perque vigilava que ningú introduhís á las propietats d' aquestos contorns, *seps* ni arbres de cap classe, procedents de terrenos filoxerats, y en cambi ell los entraba, diuhen, á carretadas; mes, quí sap, potser sería aixó per salvar los escrípols y no per fer negoci, que, segons se conta, l' ha fet rodó com una bola de billar. Además, los camps d' aquest *Doctor Hall-ado* son experimentals per la diputació; y per coronar l' obra, uns quants *primos*, no d' en *Rivera*, l' hi han costejat una lápida ó *plancha* molt lluhenta y bonica, fentli aquest regalo, per la seva campanya de *bosqueta*, ó sia contra la filoxera. Y per aixó alguns li diuhen hipócrita, perque tractantse de negoci no repara en medís segons se veu ab una tant sols de sas obras ó fets célebres.

Per avuy, aymat senyor Mestre, ab son permís, faré punt á la present que s' ha fet una mica llarga; fins á la próxima fuetada, y ja sab que molts anys de vida li desitja son obedient deixeble,

LO FUET VILANOVI.

**

Castellar, 13 juliol 1898.

Estimat Mestre: He dit y repetesch ara, que á pesar de que s' hajin enfadat alguns dels que he aludit, no 'm guí cap altre móvil que 'l de vertir opinions. Més tart ja aniré allá ahont me proposo.

També s' ha dit que en *Flistis* podía molt ben ser lo senyor Pallás, exsecretari de Castellar, tal volta perque no es molt amich del senyor Vives; y no es pas perque l' actual secretari no haji sapigut nadar y guardar la roba, apesar de deurer lo seu cárrech al apoyo dels socialistas. Ell ha sapigut estar bé ab tothom, y á gramática parda no l' ha de guanyar el senyor Pallás.

El senyor Pallás, podrá haver escrit alguna de las cartas, pero no las d' en *Flistis*, y lo més probable es, cap.

Además, sas ideas adelantadas, els rumors (que creyem infundats) de que pertany á alguna logia secreta, y altres cosas que 'm callo, el posan ben á cubert de las murmuracions de poble sobre el suposat *Flistis*.

No tampoch deixan de cridar l' atenció unas cartas que firmava un tal *Mus-Tela*, que de segú no sería pas *aquella* que 's pinta 'l bigoti, com sab tothom. Sinó que, per mí, sería algún que, ja ab anterioritat, firmava baix un altre pseudónim. L' interessat, que 's passeja per nostra població, ja m' entendrá de sobras, mes, dech dirli que prompte va acabar las agallas.

Mes, ¡cosa extranya! també 's diu si en *Flistis* es el mateix Vives.

Pero, com al Círcol Carlista he sentit alguna cosa que pot ilustrarme, procuraré traure'n *teca* pera la próxima senmana.

S. S. S.

L' AUCELL DE CAN BARBA.

LAS GORRAS

Las qu' ho son més veritables y ab motiu propiament ditas, son aquellas qu' en ma terra han arribat ja á ser típicas y l' obrer y l' artesá com fins l' amo de botiga, ja vesteixen ab tan garbo, tal soltura y gallardía que 'ls fa ser tan ó més guapos qu' ab copalta y la levita. Pro 'm veyem de tantas formas tan y tan ja s' embolica, inventant modelos nous qu' hasta fins ridiculisa, y ens fa semblá uns papanatas ó ninots, com els de fira. Ara 's portan unas *gorras* que talment ne semblan sindrias y hasta ab forma de melons ó taronjas esquifadas molt semblantas als *casquets* que treginan 'ls d' Hungria. Hi ha regions de nostra Espanya qu' es un gust; la viscaína aragonesa y navarra y altres més de bona fibra, totas ellas gastan boyna y no están pas per *musicas*. Allí están pel positiu res de flochs ni colorines; puig portant la boyna sempre sols los falta carrabina....

ó un bon *Maüser* ó un *Llorens* qu' empunyan ben prest deliran. Mes ab tanta variació com nosaltres tenim *dintre* fem perpetu carnaval ab cap cót y cara trista. He vist *gorras* ab visera transparent igual que vidre.

Unas portan *parets* altas y ab tan gros botó guarnidas que 'ns recordan aquells *ratas* tan *tibats* de la *Gran-vía*. Altres son de forma inglesa pro es molt poch lo que 's treginan degut tal volta que tenen las *orellas* molt sortidas y aixó fa semblar mitj ases á n' els caps que s' hi *embolican*. Veyem *gorras* de cotó de vellut y seda fina, blancas, negras, verdas, blaves, y ab pretensions de bonicas; mes, tractantse de la forma la portem tots molt distinta, y per xó sempre farem carnestolts per tot día. Catalans; aixó no va, nostra *gorra* així no es típica; es precis qu' anem units y ens posem tots *barretina* que potse ab color de sanch als *locins* farem la flica. També 's diu que *visu* de *gorras* aquell *Flavio* que 's refia ab molt dolsa *sancfasson* de que 'ls altres lo mantingan, y d' eix modo sol fumar cigarrillos d' els de fibra y el veureu sempre més roig y lluhent qu' una tunyina, pero al fi *rep* tan grant xasco que lo fa mudar de viure.

¡Quants y quants viuen de *gorras* ab capot d' espanyolismel Així 's burlan de sa patria fills perjurs com tals indignes de tenir tan noble mare qu' es dels bons la gran delicia Aviat s' acabarán tan sarcástica ironía y veurem com prest la salva de tal plaga, y la deslliura lo Capdill més aguerrit; aquell Rey son fill més digne.

PEPET DE LAS POMAS.

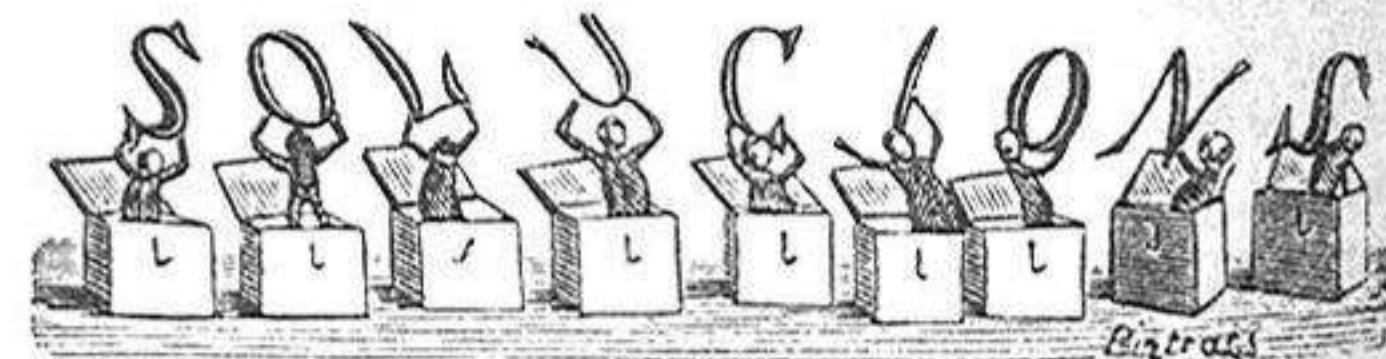

XARADA

Ma total es, al revés un sentiment pur y noble, *prima dos*, una ciutat que dona nom á un gran poble. *Prima inversa*, ¡que passa alt! tan alt, que, si dassaguida no ve, de ferro una *dos* ja cal enjegarho á dida.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

MENORCA N DISSAPTE

Carta-Xarada. Catalá Acróstich ab cúa.

M arqués de Cerralbo.

Llaud E r.

L L orens.

El A nza.

Targeta: Cardenal Casañas.

Geroglífich: Deu paga y no diu cóm.

Establiment Tipogrífich, Casanova, 13; Barcelona.